

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД

София, бул. Драган Цанков № 6 централа 8955300 тел./факс 866-16-79

изх. № 1157/04.09.2012 г.

**ДО
ПРОФ. ЛАЗАР ГРУЕВ -
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с образуваното тълкувателно дело № 6/2012 г. по описа на ВКС, Гражданска и Търговска колегия, предназначено да уеднакви противоречивата съдебна практика по някои въпроси, свързани с присъждане на разноски и събиране на държавни такси в гражданския процес, Ви сезирам с установена в Софийски районен съд противоречива съдебна практика при определяне на дължимата държавна такса по някои искове.

1. Първият противоречиво решаван въпрос е, какъв е размерът на дължимата държавна такса по искове/заявления за връщане на вещ, предадена на облигационно основание /напр. връщане на вещ по договор за наем/лизинг/заем, който е развален/прекратен; чл. 417, т. 5 пр. посл. ГПК/. Според едното становище в посочения случай се събира държавна такса като за неоценяем иск /до 80 лв. за иск и 25 лв. за заявление/, като се застъпва аргументът, че защитаваното право е облигационно, а не вещно. Според другото становище размерът на държавната такса следва да се определи като процент от стойността на вещта, чието предаване се иска, като в този случай някои съдебни състави събират държавна такса на база цената на вещта, удостоверена в договора /напр. лизингова стойност при искане за връщане на лизингована вещ след прекратяване на договора/, а други – на база застрахователна стойност или на стойност, определена при условията на чл. 69, ал. 2 ГПК /по преценка на съда – напр. при договори за наем, в които не е посочена стойността на наетата вещ/. Налице е и трети подход – държавната такса се събира при условията на чл. 69, ал. 1, т. 5 ГПК – когато се касае до връщане на вещ, отдадена под наем, държавната такса се определя на база уговорения наем за една година. Аналогично тази норма се прилага от застъпниците на посоченото становище и при договорите за лизинг.

Сходен на горепоставения въпрос и отново противоречиво решаван е въпросът, какъв е размерът на дължимата държавна такса по искове/заявления за предаване на вещ, когато основанието за предаването ѝ е облигационно? Става въпрос за случаите, в които съдът е сезиран със заявление по чл. 417, т. 3, пр. 2 ГПК – за предаване на имот, когато задължението за предаването му е удостоверено в нотариален акт; за искове за реално изпълнение на задължението на наемодателя/продавача да предадат вещта, предмет на договора. Според едното становище – с аргумент, че защитаваното право е вземане, а не вещно, държавната такса е като за неоценяем иск. Според другото становище се дължи държавна такса съобразно стойността на вещта – съобразно договорената продажна цена или застрахователната стойност.

2. Налице е противоречива съдебна практика и по въпроса, какъв е размерът на дължимата държавна такса по дела, които съставляват спорна администрация – спорове за родителски права, заместване на съгласие за издаване на документи за самоличност и за пътуване на дете извън границите на страната, разпределение на ползване на съсобствен имот и др. – като за неоценяем иск или като за образуване на дело от граждански характер по чл. 16 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

3. Третият противоречиво решаван въпрос е за размера на държавната такса по делата, образувани по Закона за защита от домашното насилие – като неоценяеми искове или по реда на чл. 16 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

С оглед значимостта на поставените въпроси за осигуряване на еднакъв достъп до правосъдие /чрез събиране на еднакви по идентични казуси държавни такси/ Ви моля да включите разглеждането им във вече образуваното тълкувателно дело.

Приложение: определения и разпоредения на състави на Софийски районен съд по посочените по-горе въпроси.

София, 04.09.2012 г. **И.Ф. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД:**

